

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	Бакалавр	Форма навчання	Денна \заочна	Навчальний рік/семестр	I СЕМЕСТР \2024-2025
----------------------	----------	----------------	---------------	------------------------	-------------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Українська мова за професійним спрямуванням
Кафедра	Кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти
Освітня програма	012 Дошкільна освіта
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/практичні/семінарські/лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): <i>Обов'язкова</i> Кількість кредитів: 3 Лекції: Семінарські/практичні заняття: 36 Лабораторні заняття: Самостійна робота: 54
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	<i>Островська М.Я.</i> , доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти marianna.29.1984@gmail.com
Пререквізити навчальної дисципліни	Пререквізитами навчальної дисципліни є вивчення навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» базується на вивченні таких дисциплін як «Основи культури і техніки мовлення», «Історія української культури», «Основи наукових педагогічних досліджень» і є важливою складовою формування системного мислення та створення цілісної картини сучасного світу у студентів основні закони стилістики, орфографії, морфології, пунктуації. Застосування цих знань у практичному втіленні.

Анотація дисципліни, мета, завдання та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, загальні та фахові компетентності, основна тематика дисципліни	Мета навчальної дисципліни Програма вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» дає здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, застосовувати знання у практичних ситуаціях, спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел, формування комунікативної компетентності студентів, набуття комунікативного досвіду, вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері. Навчальна дисципліна «Українська мова за професійним спрямуванням» є складовою циклу професійної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», є базовою для вивчення спеціальних дисциплін. Дисципліна забезпечує формування кваліфікованих, грамотних, мовно компетентних фахівців, які досконало володіють українською літературною мовою у професійній сфері. Основними завдання дисципліни є: - сформулювати чітке і правильне розуміння ролі державної мови у професійній діяльності; - забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного та писемного мовлення; - виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні; - розвивати творче мислення студентів; - виховати повагу до української літературної мови, до мовних традицій; - сформувати навички оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: - роль державної мови у професійній діяльності; - норми сучасної української літературної мови та вимоги культури усного і писемного мовлення; - правила укладання ділових паперів і різних видів наукової продукції; - проблеми української термінології у професійному спілкуванні вміти: - правильно використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів; влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності; - сприймати, відтворювати, редагувати тексти офіційно-ділового й наукового стилів; - оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів; - скорочувати та створювати наукові тексти професійного спрямування, складати план, конспект,
---	---

реферат тощо, робити необхідні нотатки, виписки відповідно до поставленої мети;

- складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що репрезентують їх специфіку;
- послуговуватися лексикографічними джерелами (словниками) та іншою допоміжною довідковою літературою, необхідною для самостійного вдосконалення мовної культури.

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.

КЗ-10. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності:

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

КС-10. Вміння складати Індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання:

ПР-01 Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-02 Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-03 Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами

ПР-04 Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-05 Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПР-06 Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПР-07 Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР-08 Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПР-09 Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти

	ПР-10 Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами. ПР-11 Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому. ПР-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці. ПР-13 Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю. ПР-14 Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей. ПР-15 Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності. ПР-16 Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей. ПР-17 Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками. ПР-18 Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку. ПР-19 Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини. ПР-20 Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку. ПР-21 Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку. ПР-22 Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку. ПР-23 Знати основні запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосувати їх в професійній діяльності. Зміст навчальної дисципліни за темами
--	---

	Тема 1. Вступ. Сучасна українська літературна мова – основа мови професійного спілкування Тема 2. Активні процеси в орфоєпії, графіці та орфографії української мови Тема 3. Зміни у словотворчій системі української мови Тема 4. Проблемні питання морфології та синтаксису української мови Тема 5. Культура мови Тема 6. Комунікативно-риторичні якості мовлення Тема 7. Ділові папери як засіб писемної комунікації Тема 8. Характеристика функціонального наукового стилю української мови та його жанрів Тема 9. Усне наукове мовлення Тема 10. Оформлення наукових текстів В процесі викладання навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» застосовуються як традиційні методи навчання, так і інноваційні технології, спрямовані на комплексне засвоєння теоретичних знань з навчальної дисципліни, вироблення умінь і навичок їх практичного застосування.														
Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	<table><tr><th>Семестрові завдання</th><th>Бали</th><th>Критерії оцінювання</th></tr><tr><td>Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)</td><td>20</td><td rowspan="5">З метою поточного контролю використовуються такі форми: заслуховування доповідей та повідомлень на семінарських заняттях, термінологічні диктанти, тести, аналіз різних видів повідомлень (наукової статті, доповіді, виступу у ЗМІ тощо), студентські презентації та виступи на наукових заходах. Для контролю самостійної роботи: тестування, анотації опрацьованих першоджерел, підготовка есе (проекту), підбір відео, аудіо та текстового матеріалу за визначеною темою.</td></tr><tr><td>Письмові роботи</td><td>20</td></tr><tr><td>Підсумковий тест 1</td><td>10</td></tr><tr><td>Підсумковий тест 2</td><td>10</td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>	Семестрові завдання	Бали	Критерії оцінювання	Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)	20	З метою поточного контролю використовуються такі форми: заслуховування доповідей та повідомлень на семінарських заняттях, термінологічні диктанти, тести, аналіз різних видів повідомлень (наукової статті, доповіді, виступу у ЗМІ тощо), студентські презентації та виступи на наукових заходах. Для контролю самостійної роботи: тестування, анотації опрацьованих першоджерел, підготовка есе (проекту), підбір відео, аудіо та текстового матеріалу за визначеною темою.	Письмові роботи	20	Підсумковий тест 1	10	Підсумковий тест 2	10		
Семестрові завдання	Бали	Критерії оцінювання													
Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)	20	З метою поточного контролю використовуються такі форми: заслуховування доповідей та повідомлень на семінарських заняттях, термінологічні диктанти, тести, аналіз різних видів повідомлень (наукової статті, доповіді, виступу у ЗМІ тощо), студентські презентації та виступи на наукових заходах. Для контролю самостійної роботи: тестування, анотації опрацьованих першоджерел, підготовка есе (проекту), підбір відео, аудіо та текстового матеріалу за визначеною темою.													
Письмові роботи	20														
Підсумковий тест 1	10														
Підсумковий тест 2	10														

Іспит	40	усна та письмова відповідь/ тести
-------	----	-----------------------------------

Методи навчання.

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

Словесні та наочні методи навчання використовуються під час лекцій, практичних занять, індивідуальних та групових консультацій, практичні – при здійсненні студентами самостійної роботи.

Під час проведення лекцій та практичних занять використовуються такі словесні методи як розповідь і пояснення.

До числа наочних методів, які застосовуються при викладанні дисципліни, належать: ілюстрація, демонстрація.

Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєннями студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті.

Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового заліку.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		

	64–74	D	задовільно	
	60–63	E		
	35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Інша інформація про дисципліну (технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	<i>Політика щодо академічної доброчесності.</i> Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача. Положення про академічну доброчесність в ЗУІ Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ Відвідування занять є важливою складовою навчального процесу. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і семінарські заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідувати заняття. Допускається 1 пропуск з поважних причин, який не впливатиме на систему оцінювання. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Здавати самостійні роботи та завдання в робочому зошиті визначені терміни. Обов'язковою є присутність студента на модульному та підсумковому контролі. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем у друкованому або електронному вигляді виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Для окремих тем застосовується комп'ютерна техніка з метою демонстрації презентацій, карт, слайдів, програми презентацій Microsoft PowerPoint.			

**Рекомендовані джерела
(основна та допоміжна
література), електронні
інформаційні ресурси**

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Культура фахового мовлення: навчальний посібник / Укл.: Н. Д. Бабич, К. Ф. Герман, А. А. Ковтун, К. М. Лук'янюк, Н. І. Рульова, М. С. Скаб, М. В. Скаб ; за заг. ред. Н. Д. Бабич. 4-є вид., уточн. й доповн. Чернівці: Книги–XXI, 2014. 556 с.
2. Бичкова Т. С., Івасюта М. І. Українська мова за професійним спрямуванням: практикум для студентів географічного факультету. Чернівці: Чернівецький нац. унт, 2018. 160 с.
3. Гажук-Котик Л. Г. Українська мова за професійним спрямуванням: навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2018. 120 с.
4. Попович Н. М., Гажук-Котик Л. Г. Українська мова за професійним спрямуванням: навч. посіб. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2015. 144 с.
5. Попович Н. М., Івасюта М. І. Українська мова за професійним спрямуванням: практикум. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2015. 136 с.
6. Попович Н. М. Українська мова за професійним спрямуванням: тести Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2015. Ч. 1. 84 с.
7. Попович Н. М. Українська мова за професійним спрямуванням: тести. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2015. Ч. 2. 84 с.
8. Проблеми культури мови і стилістики в журналістській практиці: навчально-методичний посібник / укладачі проф. Бабич Надія Денисівна, асист. Жук Олеся Олександрівна. Чернівці: Рута, 2007. 160 с.
9. Українська мова з професійним спрямуванням (для студентів філософсько-теологічного факультету): навчальний посібник / О. Л. Даскалюк, Н. І. Рульова. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. 104 с.

Допоміжна

1. Антоненко-Давидович Б.Д. Як ми говоримо / уклад. Я.Б.Тимошенко. К.: Либідь, 1991. 256 с.
2. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення. Львів: Світ, 1990. 232 с.
3. Богдан С.К. Мовний етикет українців: традиції і сучасність. К.: Рідна мова, 1998. 475 с.
4. Ботвина Н.В. Міжнародні культурні традиції: Мова та етика ділової комунікації: Навч. посіб. Вид. 2-ге, доп. і перероб. К.: АртЕк, 2002. 208 с.
5. Ботвина Н.В. Офіційно-діловий та науковий стилі української мови. К.: АртЕк, 1998. 190 с.
6. Яков А.С., Кияк Т.Р., Куделько З.Б. Основи термінотворення: Семантичний та соціолінгвістичний аспекти. К.: Вид. дім "KM Academia", 2000. 218 с.

7. Ділова українська мова: Посібник для студентів вузів / За ред. Н.Д.Бабич. Чернівці: Рута, 1996. 276 с.
 8. Зубков М. Сучасна українська ділова мова. 2-ге вид., доповнене. Х.: Торсинг, 2002. 448 с.
 9. Караванський С. Секрети української мови. К.: УКСП “Кобза”, 1994. 152 с.
 10. Коваль А.П. Культура ділового мовлення: Писемне та усне ділове спілкування. Вид. 3-тє. К.: Вища шк., 1982. 287 с.
 11. Коваль А.П. Культура ділового спілкування: Навч. посібник. К.: Либідь, 1992. 280с.
 12. Культура писемного мовлення (орфографічна і пунктуаційна правильність): Навч. посібник / За ред. Н.Д.Бабич. Чернівці: Рута, 2000. 96 с.
 13. Культура української мови: Довідник / За ред. В.М.Русанівського. К.: Либідь, 1990. 302 с.
 14. Культура фахового мовлення: Навчальний посібник / За ред. Бабич Н.Д. Чернівці: Книги – XXI, 2005. 572 с.
 15. Нелюба А. Теорія і практика ділової мови. Х.: Акта, 1997. 192 с.
 16. Олійник О. Світ українського слова. К.: Хрещатик, 1994. 415 с.
 17. Панько Т.І., Кочан І.М., Мацюк Г.П. Українське термінознавство: Підручник. Львів: Світ, 1994. 216 с.
 18. Плотницька І.М. Ділова українська мова. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 256 с.
 19. Плотницька І.М. Ділова українська мова. Навч. посібник. 2-ге вид., перероб та доп. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 256 с.
 20. Пономарів О. Культура слова: Мовностилістичні поради: Навч. посібник. 2-ге вид., стереотип. К.: Либідь, 2001. 240 с.
 21. Російсько-український словник-довідник “Порадник ділової людини”/ Уклад. О.М.Коренга та ін. К.: Основа, 1995. 320 с.
 22. Русанівський В.М. Історія української літературної мови. Підручник. К.: АртЕк, 2001. 392 с.
 23. Склад і структура термінологічної лексики української мови / За ред. А.В.Крижанівської. К.: Наук. думка, 1984. 193 с.
 24. Словник іншомовних слів / Уклад.: С.М.Морозов, Л.М.Шкарапута. К.: Наук. думка, 2000. 680 с.
 25. Словник труднощів української мови / За ред. С.Я.Єрмоленко. К.: Рад. шк., 1989. 336 с.
 26. Томан І. Мистецтво говорити / Переклад з чеської. К.: Політвидав України, 1989. 293 с.
 27. Українська мова і мовлення: Навч. посібник / За ред. Н.Д.Бабич. Чернівці: Рута, 1999. – 96 с.
 28. Українська мова. Енциклопедія. К.: Вид-во “Укр. енциклопедія” імені М.П.Бажана, 2000. 752 с.
 29. Універсальний довідник-практикум з ділових паперів / С.П.Бирик, І.Л.Михно, Л.О.Пустовіт, Г.М.Сюта. К.: Довіра; УНВЦ “Рідна мова”, 1997. 399 с.
 30. Чмут Т. К. Культура спілкування: Навч. посібник. Хмельницький: ХІРУП, 1996. 345с.
 31. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: Підручник. К.: Літера ЛТД, 2003. 480 с.
- Інформаційні ресурси
9. Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання. – Полтава, 2019. – 13 с.
Лисенко А.В., Ісаєнко Т.К., Дорошенко С.М. (Електронна версія в електронній бібліотеці ПолтНТУ).
 10. Українська мова (за професійним спрямуванням): навчальний посібник для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання. – Полтава: ПолтНТУ, 2015. – 210с.

Лисенко А.В., Ісаєнко Т.К., Дорошенко С.М. (Електронна версія в електронній бібліотеці ПолтНТУ).

11. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни „Українська мова (за професійним спрямуванням)” для студентів усіх напрямів підготовки.– Полтава: ПолтНТУ, 2015. – 36 с.

Лисенко А.В., Ісаєнко Т.К., Дорошенко С.М. (Електронна версія в електронній бібліотеці ПолтНТУ).

12. Методичні вказівки для самостійної роботи з дисципліни „Українська мова (за професійним спрямуванням)” для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання. – Полтава: ПолтНТУ, 2012. – 41 с.

Лисенко А.В., Ісаєнко Т.К., Дорошенко С.М. (Електронна версія в електронній бібліотеці ПолтНТУ).

Інформаційні ресурси

1. <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua> (“Словники України”)
2. <http://dict.linux.org.ua> (Англійсько-український словник технічних термінів)
3. <http://slovopedia.org.ua/> (Колекція українських словників)
4. <http://www.slovnyk.net> (Великий тлумачний словник сучасної української мови)
5. www.novamova.com.ua (Проект розвитку української мови)
6. <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm> (Українська мова : Енциклопедія)
7. <http://ulif.mon.gov.ua> (Український лінгвістичний портал)
8. <http://www.mova.info/> (Лінгвістичний портал)
9. <http://www.pravopys.net/> (Електронний “Український правопис”)
10. <http://termin.com.ua/> (Словник термінів та понять)